

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ 8ον - ΑΡΙΘΜ. 171

1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1977

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

- Ἀντιπροσωπεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὰς ἑορτὰς Πέτρου καὶ Παύλου εἰς Ρώμην..... 2
- Ἡ ἐνθρόνισις τοῦ Πατριάρχου Ἰουστίνου τῆς Ρουμανίας. Ἡ συμμετοχὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὰς ἑορτὰς..... 2
- Ἐπεράτωσε τὰς ἐργασίας τῆς ἡ πρώτης Διάσκεψις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐπιτροπῆς διὰ τὸν διάλογον μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας..... 5
- Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας εἰς Η.Π.Α. 5
- Εἰδήσεις ἀπὸ τῆν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν Ν.Ζηλανδίας. 6
- Τὸ Α' Διαθρησκειακὸν Συνέδριον εἰς Μόσχαν..... 6
- Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν... 7
- Ἡ Γεν. Συνέλευσις τοῦ "Συνδέσμου" εἰς Σαμπεζύ.. 8

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- Χαριστήρια εἰς τιμὴν τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος Μελίτωνος..... 9

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ12

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
ΤÉΛÉGR. ORTHODOXIA-GENÈVE * TÉL. (022) 58 16 29 * 37, CHEMIN DE CHAMBÉSÝ, 1292 CHAMBÉSÝ-GENÈVE, SUISSE

Ἡ "Ἐπίσκεψις" ἐπιδιώκει νὰ ἐνημερώνη τοὺς ἀναγνώστας τῆς περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἐκκλησιῶν. Δὲν φέρει εὐθύνην διὰ τὰς ἀπόψεις τὰς ἐκφραζομένας εἰς τὰς δημοσιευμένας εἰδήσεις. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευσις τοῦ περιεχομένου τοῦ Δελτίου μὲ ἀπλήν ἐνδειξιν τῆς προελεύσεως.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

- Ἀντιπροσωπεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὰς ἐορτάς Πέτρου καὶ Παύλου εἰς Ρώμην.

Ἐπ'εὐκαιρία τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς μνήμης τῶν Κορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, Ἀντιπροσωπεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος κ. Μελίτωνος, τοῦ θεοφιλ. Ἐπισκόπου Ἀρίστης κ. Βασιλείου καὶ τοῦ Πρωτονοταρίου ἐλλογιμ. Καθηγητοῦ κ. Ἐμ. Φωτιάδου, μετέβη εἰς Ρώμην, διὰ νά παραστῆ εἰς τὰς ἐορτάς, ἐγένετο δέ δεκτὴ ὑπὸ τῆς Α.Α. τοῦ Πάπα Παύλου Στ'. Λεπτομερείας περὶ τῆς ἐπισκέψεως ὡς καὶ τὰς ἀνταλλαγείσας προσφωνήσεις ἢ "Ἐπίσκεψις" θά δημοσιεύσῃ εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος τῆς.

- Ἡ ἐνθρόνισις τοῦ Πατριάρχου Ἰουστίνου τῆς Ρουμανίας.
Ἡ συμμετοχὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὰς ἐορτάς.

Ἐν μέσῳ χιλιάδων λαοῦ καὶ παρουσίᾳ εἰκοσι περίπου ἀντιπροσωπειῶν ἐτελέσθη ἡ ἐνθρόνισις τῆς Α.Μ. τοῦ νέου Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Ἰουστίνου, τὴν Κυριακὴν 19 Ἰουνίου 1977, εἰς Βουκουρέστιον. Τὴν παραμονὴν, ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ, εἶχε λάβει χώραν ἡ ἐπίσημος ἐπίδοσις πρὸς τὸν νέον Πατριάρχην τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τοῦ ἀναγνωρίζοντος τοῦτον εἰς τὸ πατριαρχικὸν ἀξίωμα. Κατὰ τὴν ἐνθρόνισιν ἦσαν παροῦσαι ἀντιπροσωπεῖαι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐτέρων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀρμενίας κ.ἄ. Τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν ἐξεπροσώπησεν ὁ Καρδινάλιος Βίλλεμπραντς.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος κ. Μελίτων προσεφώνησε τὸν νέον Πατριάρχην, μεταξύ ἄλλων, διὰ τῶν ἑξῆς :

Μακαριώτατε,

Ἐντολῆ τῆς Α.Θ. Παναγιώτητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου τοῦ Α' καί τῆς περί Αὐτόν Ἁγίας καί Ἱερᾶ Συνόδου ἔχω τό προνόμιον νά ἐκπροσωπῶ μετὰ τῶν περί ἐμέ τόν Ἁγιώτατον, Ἀποστολικόν καί Πατριαρχικόν Οἰκουμενικόν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τήν εὐλογημένην ταύτην στιγμήν τῆς ἱστορίας τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας.

Καί ὀφείλω ἀμέσως νά προσθέσω, ἔχω τό ἰδιαίτερον προνόμιον νά ἐκπροσωπῶ καίτι πλέον ἐνός θρόνου, ἔστω καί ἂν αὐτός εἶναι ὁ πρῶτος θρόνος τῆς Ὁρθοδοξίας: νά ἐκπροσωπῶ, λέγω, τήν Μητέρα Ἐκκλησίαν τῆς Ρουμανίας, Μητέρα ὑπερήφανον διά τήν πράγματι παγκοσμίως ἀνεγνωρισμένην μεγάλην, οὐσιαστικήν καί οἰκοδομητικήν παρουσίαν τῆς Ὁρθόδοξου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ διορθόδοξῳ, διαχριστιανικῷ θρησκευτικῷ χώρῳ, ἀλλά καί, γενικώτερον, τῷ τῆς ἀνθρωπότητος χώρῳ, ἐν τῇ μεγάλῃ καί ἀκρως τήν στιγμήν ταύτην ἐπικαίρῳ ὑποθέσει... πού ἀποβλέπει εἰς τήν χριστιανικήν ἐνότητα, εἰς τήν συνεργασίαν μετὰ τῶν ἄλλων θρησκευμάτων καί εἰς τήν πανανθρωπίνην σύμπραξιν διά τήν ἐπιμάρτυσιν τῶν ἰδεωδῶν, (τά ὅποια πλέον δέν εἶναι ἀπλῶς ἰδεώδη, ἀλλ' ὑπαρξιακή ἀναγκαιότης τοῦ πλανήτου μας), τῆς ἐν δικαιοσύνῃ εἰρήνης, τῆς διεθνοῦς διασφάλισεως τῆς αὐτοδιαθέσεως καί τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν λαῶν, ἀλλά συγχρόνως καί τῆς διεθνοῦς διασφάλισεως τῶν ἀνά τόν κόσμον διεσπαρμένων καί ἐξ ἱστορικῆς κληρονομίας εἰς τήν εὐαισθησίαν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου ἐμπεπιστευμένων φυλετικῶν καί θρησκευτικῶν μειονοτήτων...

Μακαριώτατε,

Ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δύναμαι ἐνώπιον πάντων νά μαρτυρήσω ὅτι ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἀπό τοῦ ἔτους 1961, ὅτε εἶχον τό προνόμιον νά γνωρίσω Αὐτήν προσωπικῶς καί νά συνεργασθῶ μετ' Αὐτῆς καί ἐφ' ἑξῆς μέχρι σήμερον, ὑπῆρξεν ὁ ἀριστοτέχνης ἱεροουργός ὄλων τούτων τῶν ἀρχῶν καί ἰδεῶν, τάς ὁποίας ἐξέθεσα ἐν ἀρχῇ τῆς διηγήσεώς μου. Ὑπῆρξατε ὁ πιστός ἀκόλουθος Ἰουστίνου τοῦ φιλοσόφου, μάρτυρος καί ἀπολογητοῦ. Ἐν τῇ τριπλῇ ταύτῃ καί, κατ' ἀκολουθίαν τοῦ πάτρωνος Ἁγίου σας, ἰδιότητι ἀλλά καί ἰκανότητι, ὑπῆρξατε, Μακαριώτατε, ὁ φιλόσοφος, ὁ μάρτυς, ὁ ἀπολογητής, ἐν Ρουμανίᾳ, ἐν τῷ διορθόδοξῳ καί διαχριστιανικῷ χώρῳ καί γενικώτερον, καί χαίρω προσωπικῶς διότι ἐγώ εἶμαι προσωπικός μάρτυς τοῦ γεγονότος τούτου.

Μακαριώτατε,

Ἐπιθυμῶ νά καταλήξω εἰς ἓνα τόνον περισσότερο ἀδελφικόν ἐγκάρδιον ἢ ἐπίσημον. Ἡ μεθ' ὑμῶν προσωπική μου ἐπικοινωνία καί συνεργασία ἀρχεται ἀπό τοῦ ἔτους 1961, ἤτοι ἀπό τῆς πρώτης Πανορθόδοξου Διασκέψεως ἐν Ρόδῳ. Ἐκτοτε συνηντήθημεν καί συνηργάσθημεν ὁμοῦ εἰς Διορθοδόξους Διασκέψεις, ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν καί γενικώτερον εἰς τὰς μεγάλας ὑποθέσεις τῆς πανανθρωπίνης ἐνότητος. Σεῖς, ὡς φορεὺς τοῦ εὐγενοῦς ρουμανικοῦ πνεύματος, ἐγώ δέ, ὁ ταπεινὸς ἀδελφός σας, ὡς φορεὺς τοῦ πνεύματος τῆς Μητρῶς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας, συνηντήθημεν πάντοτε εἰς τὴν ἰδίαν καί μοναδικὴν ἐπιδίωξιν τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅπως, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς ἐνώσει, ὑπηρετήσῃ τὴν μείζονα ὑπόθεσιν τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος, τῆς διαδρησκειακῆς συνεργασίας καί τῆς, ἐν τοιαύτῃ διαθέσει καί προετοιμασίᾳ, περαιτέρω συνεργασίας μεθ' ἄλλων τῶν καταστάσεων καί ἀνθρώπων, ἀδιακρίτως ἰεσολογικῆς - φιλοσοφικῆς, κοινωνιολογικῆς καί πολιτικῆς-τοποθετήσεως· εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου καί μόνον τοῦ ἀνθρώπου· διὰ νά δώσωμεν μαρτυρίαν καί ἀπολογίαν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι δημιουργήμα τοῦ θεοῦ καί, ὅτι ἡμεῖς ὅλοι, οἱ ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς θέσεως ἐντεταλμένοι, ἔχομεν τὸ ὑπέρτατον χρέος, φιλοσοφοῦντες, νά μαρτυρήσωμεν ὅτι συνεχίζεται ὁ διάλογος θεοῦ καί ἀνθρώπου καί ὁ διάλογος ἀνθρώπου πρὸς ἄνθρωπον.

Μακαριώτατε,

Ἐμπλεως τοιούτων σκέψεων πού προέρχονται ἀπὸ τὰς κοινὰς ἡμῶν ἐκκλησιαστικὰς καί πνευματικὰς ἐμπειρίας ἐν τῇ θεωρήσει τοῦ ἐνώπιον ἡμῶν κόσμου τούτου, ἐν τῇ προθέσει ἡμῶν νά ὑπηρετήσωμεν ὡς Ἐκκλησία, κατὰ τὸν ἀριστον δυνατὸν τρόπον, ὑπὸ τὰς δεσπομένας κατὰ τόπους συνθήκας, τὸν πιστὸν καί μὴ πιστὸν λαὸν τοῦ θεοῦ, χαιρετίζομεν τὴν ἀνοδὸν τῆς Ἐκτερέας Μακαριότητος εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ρουμανίας ὡς σημεῖον εὐλοίων καί εὐκοδομητικὸν διὰ τὴν Ρουμανίαν, διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, διὰ τὴν χριστιανωσύνην, διὰ τὴν ἐν αὐτῇ οἰκουμενικὴν κίνησιν καί γενικώτερον διὰ τὴν μεγάλην ὑπόθεσιν τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου."

Εἰς τὴν πρώτην ὁμιλίαν τοῦ ἡ Α.Μ. ὁ νέος Πατριάρχης ἐτόνισε : "Ἡ ρουμανικὴ Ἐκκλησία θέλει εἰς τὸ μέλλον καταλάβει τὴν συμμετοχὴν τῆς εἰς τὰς μεγάλας χριστιανικὰς ὁργανώσεις ὡς καί εἰς τὰς διορθοδόξους συναντήσεις".

- Ἐπεράτωσε τὰς ἐργασίας τῆς ἡ πρώτης Διάσκεψις τῆς Ὁρθόδοξου Ἐπιτροπῆς διὰ τόν διάλογον μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπεράτωσε τὰς ἐργασίας τῆς ἡ Διορθόδοξος Τεχνική Θεολογική Ἐπιτροπή διὰ τόν διάλογον μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Αὕτη συνήλθεν εἰς τό Ὁρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς Σαμπεζύ Γενεύης ἀπό 21 μέχρι 24 Ἰουνίου καί συνεδρίασεν ὑπό τήν προεδρείαν τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος κ. Μελίτωνος. Παρέστησαν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν κάτωθι Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν : Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, Πατριαρχείου Μόσχας, Πατριαρχείου Ρουμανίας, Ἐκκλησίας Κύπρου, Ἐκκλησίας Ἑλλάδος, Ἐκκλησίας Φιλλανδίας. Ἡ Ἐπιτροπή κατέληξεν εἰς ὁμόφωνα θετικά καί ἐποικοδομητικά διὰ τόν διάλογον πορίσματα.

- Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας εἰς Η.Π.Α.

Ἡ Α.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ἡλίας Δ' εὐρισκόμενος εἰς ποιμαντικήν ἐπίσκεψιν εἰς τὰς ἠνωμένας Πολιτείας (ἴδε "Ἐπίσκεψιν" ἄρ. 167), ἐτέλεσε τήν Κυριακήν 5 Ἰουνίου τήν θ. Λειτουργίαν εἰς τόν Καθεδρικόν ναόν τῆς Ἁγίας Τριάδος Νέας Ὑόρκης. Μετὰ τοῦ Πατριάρχου συνελειτούργησαν ὁ σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Β. καί Ν. Ἀμερικῆς κ. Ἰάκωβος, οἱ σεβ. Μητροπολίται Φίλιππος τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας καί Ἰωσήφ τῆς Βουλγαρικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ἐν Ἀμερικῇ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βικτωρῖνος τῆς Ρουμανικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ὁ Ἐπίσκοπος Μάρκος τῆς Ἀλβανικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας κ.ά. Ἐκ μέρους τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας παρέστη ὁ Καρδινάλιος Μπάουμ, Καθολικός Ἐπίσκοπος τῆς Οὐάσιγκτων. Μετὰ τό πέρας τῆς θ. Λειτουργίας ὁ Μακαριώτατος - τόν ὁποῖον ἐπαρουσίασεν εἰς τό ἐκκλησίασμα ὁ σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἰάκωβος - ὠμίλησε περί τῆς ἀνάγκης μιᾶς ἠνωμένης Ὁρθοδοξίας εἰς τήν

Ἀμερικὴν ὡς καὶ περὶ τῆς ἐπείγουσας ἀνάγκης ἐνότητος ὄλων τῶν Χριστιανῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀδικίας καὶ τοῦ κακοῦ εἰς τὸν σημερινόν κόσμον.

- Εἰδήσεις ἀπὸ τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν Ν. Ζηλανδίας.

Τὴν 5 Ἰουνίου ἐτελέσθησαν ὑπὸ τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Νέας Ζηλανδίας κ. Διονυσίου τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου τῆς ἑλληνορθόδοξου κοινότητος Hutt Valley (πλησίον τοῦ Ουέλιγγτον) Νέας Ζηλανδίας. Ἡ ὀρθόδοξος κοινότης Ν. Ζηλανδίας προήχθη εἰς Μητρόπολιν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὸ 1970, ἐκ ταύτης δέ ἐξαρτῶνται ἡ ὀρθόδοξος Ἱεραποστολή εἰς Σεούλ τῆς Κορέας, ὡς καὶ αἱ ὑπὸ ἀνάπτυξιν εὐρισκόμεναι ὀρθόδοξοι κοινότητες Σιγκαπούρης καὶ Μανίλας.

- Τὸ Α' Διαθρησκειακὸν Συνέδριον εἰς Μόσχαν.

Συνήλθεν εἰς Μόσχαν, συγκληθὲν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ποιμένος, ἀπὸ 6-10 Ἰουνίου, τὸ Πρῶτον Διαθρησκειακὸν Συνέδριον διὰ τὴν Εἰρήνην, τὸν ἀφοπλισμὸν καὶ τὴν δικαιοσύνην. Μετέσχον εἰς αὐτὸ 500 ἐκπρόσωποι τῶν διαφόρων θρησκειῶν, προερχόμενοι ἀπὸ 80 περίπου χώρας. Τοῦ συνεδρίου προήδρευσεν ὁ σεβ. Μητροπολίτης Κρουτίσκης καὶ Κολόμνας κ. Ἰουβενάλιος. Τὴν Ῥωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν ἀντεπροσώπευσαν δύο ἀπεσταλμένοι, οἱ ὅποιοι ἐτόνισαν τὴν ἀνάγκην ὅπως εἰς ὅλας τὰς θρησκείας δοθοῦν συγκεκριμένα δυνατότητες ἵνα οἱ πιστοὶ τῶν δύνανται νὰ ἀσκοῦν ἐλευθέρως τὰ θρησκευτικὰ τῶν καθήκοντα.

- Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν.

Ἡ καθολικὴ ἡμερησία ἔφημερίς τῶν Παρισίων "La Croix" δημοσιεύει εἰς τὸ φύλλον αὐτῆς τῆς 8 Ἰουνίου ἀνταπόκρισιν περὶ τῆς σημερινῆς καταστάσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν. Κατὰ τὴν ἔφημερίδα, ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἰδικώτερον, συνδεδεμένη στενότερα μὲ τὴν ἱστορίαν καὶ τὸν πολιτισμὸν τοῦ λαοῦ, ἀριθμεῖ σήμερον περὶ τὰ 7-8 ἑκατομμύρια πιστῶν, ζώντων κυρίως εἰς τὴν Σερβίαν, τὴν σερβικὴν Μακεδονίαν καὶ τὸ Μαυροβούνιον καὶ κατανεμημένων εἰς 27 Ἐπισκοπὰς εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν, 3 εἰς Η.Π.Α., 1 εἰς Αὐστραλίαν καὶ 1 εἰς Λονδῖνον. Τὸ Πατριαρχεῖον Σερβίας ἀριθμεῖ περὶ τοὺς 2.500 ἱερεῖς (καλύπτοντας τὰς ἀνάγκας ἱσαριθμῶν περίπου ἑνοριῶν), 155 μοναστήρια καὶ μονάς, 1 θεολογικὴν Σχολὴν εἰς Βελιγράδιον (150 φοιτητὰς) ὡς καὶ 4 ἐκκλησιαστικὰς σχολὰς (400 μαθηταί). Ἐκδίδει τὰ περιοδικὰ "Pravoslavje" καὶ "Glasnik".

Ἡ ὕπαρξις καὶ ἡ δραστηριότης τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καλύπτονται κατ'ἀρχὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς 27 Μαΐου 1953 περὶ τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων. Οὗτος ἀπαγορεύει, εἰς τὸ ἄρθρ. 1 αὐτοῦ, τὴν παρεμπόδισιν τῶν συνάξεων, τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν ἱεουργιῶν διαφόρων ὁμολογιῶν ὡς καὶ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν θρησκευτικῶν αἰσθημάτων. Ἐν τούτοις, διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀπαγορεύεται ἡ κατάχρησις τῶν ὡς ἑνω δραστηριοτήτων. Παρ' ὅλην τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην ὑπολογίζεται, ὅτι τὰ 80% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Σερβίας ἐξακολουθεῖν νὰ μένουσιν συνδεδεμένα μὲ τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Προσφάτως ὁ πατὴρ (μοναχὸς) Јovan Равловиc, μέχρι τοῦδε διακονῶν ὡς πνευματικὸς εἰς τὸ μοναστήριον Κηκα τῆς Κισταντζε (Δαλματίας), ἀνομήσθη νέος ὀρθόδοξος Μητροπολίτης Ζάγκομπ, ἔδρας ἀπολαουόσσης μεγαλοουκρούσσης, κενῆς δὲ ἀπὸ τοῦ 1959. Ὁ νέος Μητροπολίτης εἶναι γνωστὸς διὰ τὸν βαθὺν ἀνθρωπισμὸν του καὶ τὰ οἰκουμενικὰ του αἰσθήματα.

- ΈΗ Γεν. Συνέλευσις τοῦ "Συνδέσμου" εἰς Σαμπεζύ.

Άπό 19-26 Ίουνίου θά συνέλθῃ εἰς Σαμπεζύ, εἰς τό ένταῦθα Ὁρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἡ 9η Γεν. Συνέλευσις τοῦ "Συνδέσμου" (Διεθνοῦς Ἀδελφότητος ὀργανώσεων Ὁρθοδόξου Νεολαίας), ἡ ὁποία θά ἐργασθῇ ἐπὶ τοῦ γενικοῦ θέματος : "Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σου". Ἡ Γεν. Συνέλευσις τοῦ "Συνδέσμου" συνέρχεται κανονικῶς ἀνά 3ετίαν, πλὴν ὅμως ποικίλοι λόγοι πολιτικῆς, ἐκκλησιαστικῆς καί οἰκονομικῆς φύσεως ἠμπόδισαν τὴν ὀργάνωσιν Γεν. Συνελεύσεως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1971 μέχρι σήμερον. Ὁ "Σύνδεσμος" ἀριθμεῖ 26 ὀργανώσεις-μέλη προερχομένας ἀπὸ ὅλας τὰς ἠπείρους καί δὴ ἀπὸ περιοχὰς ὅπου ὑπάρχουν ὀρθόδοξοι κοινότητες μέ ζωηράν κίνησιν νέων ἢ θεολογικὰς σχολὰς. Μεταξύ τῶν θεμάτων πού θά συζητηθοῦν κατὰ τὴν ἐφετεινὴν Συνέλευσιν θά εἶναι : "Προσευχὴ καί ζωὴ", "Ἡ ἐνότης τῆς Εὐχαριστιακῆς κοινωνίας", "Μαρτυρεῖν τόν Χριστόν σήμερον", ὡς καί ἡ συμμετοχὴ τῆς νεωτέρας γενεᾶς εἰς τὴν προετοιμαζομένην Ἀγίαν καί Μεγάλην Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τῆς Γεν. Συνελεύσεως θά προηγηθῇ, ἀπὸ 14-19 Ίουλίου, Διάσκεψις τῶν Ὁρθοδόξων θεολογικῶν Σχολῶν, εἰς τὴν ὁποίαν θά λάβουν μέρος ἐκπρόσωποι ἀπὸ 22 Ὁρθοδόξους θεολογικὰς Σχολὰς, Σεμινάρια καί Ἀκαδημίας. Σκοπὸς τῆς Διασκέψεως ταύτης εἶναι ἡ ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων καί ἐμπειριῶν ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς θεολογικῆς παιδείας εἰς χώρας ὅπου αὕτη ἀκόμη ὑστερεῖ ὡς καί ὁ συντονισμὸς τῆς ἐργασίας καί ἐρεύνης μεταξύ τῶν ἤδη ἐν λειτουργίᾳ Ὁρθοδόξων θεολογικῶν Ἰδρυμάτων. Τό πρόγραμμα περιλαμβάνει ἐπίσης θέματα ὡς : "Ἡ πρόκλησις τῆς ἐπιστήμης καί τῶν ἰδεολογιῶν εἰς τὴν ὀρθόδοξον θεολογικὴν παιδείαν", "Αἱ ποιμαντικαὶ εὐθῦναι σήμερον". "Ἡ οἰκουμενικὴ κίνησις" κλπ.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- Χαριστήρια εἰς τιμὴν τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνης
Μελίτωνος.

Ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἰδρυματος Πατερικῶν Μελετῶν, στεγαζομένου εἰς τὴν Μονὴν Βλατάδων Θεσσαλονίκης, ἐξεδόθη εἰς πολυτελῆ ἐκδοσὶν τιμητικὸς τόμος ἀφιερωμένος εἰς τὸν Μητροπολίτην Γέροντα Χαλκηδόνη κ. Μελίτωνα διὰ τὰ 25 ἔτη τῆς ἀρχιερατικῆς διακονίας του. Ὁ τόμος ἀπετελέσθη ἐκ δύο τμημάτων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον (σσ.9-100) ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὴν σκιαγράφησιν τῆς δραστηριότητος τοῦ τιμωμένου, τόσον εἰς τὰ πλαίσια τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὅσον καὶ εἰς τὸν εὐρύτερον διορθόδοξον καὶ διαχριστιανικὸν κόσμον, ἀπὸ ἀποσπάσματα ὁμιλιῶν καὶ δημοσιευμάτων του ὡς καὶ ἀπὸ κρίσεις περὶ τοῦ προσώπου καὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ.

Τὸ δεύτερον τμῆμα τοῦ τόμου (σσ.101-546) περιέχει θεολογικὰς ἐργασίας, τὰς ὁποίας τὰ πνευματικὰ τέκνα αὐτοῦ - ἱεράρχαι θεολόγοι καὶ ἐκλεκτοὶ λαϊκοὶ πνευματικοὶ ἄνθρωποι - συνεισέφεραν διὰ νὰ τιμήσουν τὸν ἱεράρχην καὶ τὸν ἄνθρωπον ὡς καὶ εἰς ἀναγνώρισιν (ὅπως λέγεται εἰς τὸ Πρόλογον) τῆς πιστῆς καὶ ἀποδοτικῆς διακονίας του εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν του. Ἀπὸ τὰς ἐργασίας αὐτὰς (τῶν ὁποίων τοὺς ἀκριβεῖς τίτλους θὰ εἶδῃ τὸ ἀναγνώστης τῆς "Ἐπισκέψεως" εἰς τὴν "Ὁρθόδοξον Βιβλιογραφίαν" τοῦ παρόντος τεύχους) μερικαί, ὡς αἱ τῶν θεολόγων κ.κ. Ὀλιβιέ Κλεμάν, Χρήστου Βούλγαρη, Παναγιώτη Νέλλα, ἀναφέρονται εἰς θέματα ἐρμηνείας τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἄλλαι, ὡς τοῦ κ. Ἀθ. Ἀγγελόπουλου καὶ τοῦ Μητροπολίτου Σουηδίας Παύλου, εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἐνῶ ἄλλαι, ὡς τῶν Μητροπολιτῶν Φιλαδελφείας Βαρθολομαίου, Τρανουπόλεως Δαμασκηνοῦ καὶ Καλαβρίας Αἰμιλιανοῦ, εἰς θέματα σχετικὰ πρὸς τὴν Σύνοδον τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας καὶ τὴν σύγχρονον οἰκουμενικὴν κίνησιν. Ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον παρουσιάζει τὸ κείμενον διαλέξεως τοῦ σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου, δοθείσης τὴν 12 Ἀπριλίου 1973 εἰς τὸ Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης ὑπὸ τὸν τίτλον : "Ἡ ἑλληνικὴ σκέψις καὶ ἡ Ὁρθόδοξος θεολογία ὡς ἀντίρροποι δυνάμεις εἰς τὴν σύγχρονον τεχνολογικὴν καὶ ὀλοκρατικὴν ἀντίληψιν τῆς ζωῆς", ὡς καὶ ἡ μελέτη τοῦ π. Ἰωάννου Ρωμανίδου, καθηγητοῦ τῆς θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ("Κριτικὸς ἔλεγχος τῶν ἐφαρμογῶν τῆς θεολογίας"), αἱ ὁποῖαι διαπνέονται ἀμφότεραι ἀπὸ τὸ πνεῦμα μιᾶς ἐνεργοῦ ἐπανερμηνείας καὶ μεταμορφώσεως τοῦ κόσμου ὑπὸ τὸ φῶς τῆς μεγάλης παραδόσεως τῶν Ἑλλήνων Πατέρων. Ἀξιόλογοι εἶναι ἐπίσης καὶ αἱ συμβολαὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ αὐτοῦ Πανεπιστημίου Παναγιώτου Χρήστου, Ἰωάννου Καλογίρου καὶ Π. Ροδοπούλου,

Ἀπὸ καθαρῶς θεολογικῆς ἐπόψεως, ἀφ' ἑτέρου, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀναφερθοῦν ὡς ἐνδιαφέρονται αἱ μελέται τοῦ γνωστοῦ Ὁρθόδοξου θεολόγου κ. Χρήστου Γιανναρά ("Περὶ ἀναλογίας καὶ ἱεραρχίας") καὶ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἰωάννου Ζηζιούλα ("Ἀπὸ τὸ

προσωπεΐον εἰς τό πρόσωπον. 'Η συμβολή τῆς πατερικῆς θεολογίας εἰς τήν ἔννοιαν τοῦ προσώπου"). Καί αἱ δύο παρουσιάζουν τό κοινόν γνώρισμα, ὅτι ἐπιχειροῦν νά προσδιορίσουν φιλοσοφικῶς τήν θεολογικήν παράδοσιν τῆς 'Ορθοδόξου 'Ανατολῆς ὡς μίαν παράδοσιν, ἡ ὁποία ἐθεμελιώθη ἐπάνω εἰς μίαν κοινήν γνωσιολογικήν καί ὄντολογικήν βάσιν, τήν ἐμπειρίαν τοῦ προσώπου. 'Εν ἀντιθέσει, γράφει ὁ κ. Γιανναρᾶς, πρὸς τήν σχολαστικήν γνωσιολογίαν τῆς Δύσεως, ἡ ὁποία προχωρεῖ πρὸς τήν γνῶσιν τοῦ ὄντος μέ τήν βοήθειαν τῶν κατηγοριῶν τῆς συμβατικῆς λογικῆς καί περιορίζει, μέ τόν τρόπον αὐτόν, τήν ἀλήθειαν εἰς τήν σύμπτωσιν τῆς ἐννοίας μέ τό νούμενον ἢ χάνεται εἰς μίαν μυστικήν θέαν τῆς ἀπροσώπου Οὐσίας, ἡ ἀνατολική γνωσιολογία εἶναι ἕνα δυναμικά ἐκδιπλωμένο "ἠθικόν" γεγονός, μία γνωστική δυνατότης ἡ ὁποία συνοδεύει τήν δυναμικήν πρόοδον τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τήν πραγματοποιήσιν τῆς ὑπάρξεώς του ὡς προσώπου. 'Η γνωσιολογία τῶν βυζαντινῶν θεολόγων (ἐπηρεασμένη ἀπό τόν Διονύσιον τόν 'Αρεοπαγίτην) δέν εἶναι ἀπλή λογική γνῶσις, ἡ ὁποία δέν ἀλλάσσει αὐτόν πού γνωρίζει: εἶναι "ἀλλοίωσις τῆς διανοίας", ἡ ὁποία ἐνοποιεῖ καί ἱεραρχεῖ ὅλα τά διεσπασμένα στοιχεῖα πού τόν ἀπαρτίζουν εἰς μίαν ἐνότητα ἐρωτικῆς ἐκστάσεως καί αὐτοπροσφορᾶς, προσωπικῆς ἀγάπης πρὸς τόν Θεόν.

'Ενα περαιτέρω βῆμα πρὸς τήν κατεύθυνσιν τῆς συνδέσεως φιλοσοφίας τοῦ προσώπου καί θεολογίας κάμνει εἰς τήν μελέτην του ὁ καθηγητής κ. Ζηζιούλας. 'Αφοῦ ὑπενθυμίση ὅτι τό κεντρικόν ἰδεῶδες τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ἡ προσωπικότης τοῦ ἀνθρώπου καί ὁ σεβασμός πρὸς αὐτήν, ἀνάγεται ἀναδρομικῶς εἰς τήν ἑλληνικήν καί τήν ρωμαϊκήν ἀρχαιότητα, εἰς τήν ὁποίαν ἡ προσωπικότης αὐτή βιώνεται ἀκόμη ὡς μία ὀδυνηρά, τραγική ἐμπειρία, ἐφ' ὅσον εἰς τά πλαίσια ἐνός τελείου, ἀρμονικοῦ, ἀλλ' ἀπροσώπου σύμπαντος, ὡς ἦτο τό ἀρχαῖον ἑλληνικόν, τό κυριώτερον γνώρισμα τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐλευθερία του, δέν εἶναι δυνατόν, ἐφ' ὅσον ἐκδηλωθῆ, παρά νά τό ὀδηγήσῃ εἰς τήν συντριβήν του. 'Ο ἥρωε τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τραγωδίας, μέ τό νά χαράξῃ ἕνα δρόμον ἐλεύθερον, ἀτομικόν, ὁ ὁποῖος τόν ἀπομακρύνει ἀπό τήν ἀπρόσωπον τάξιν τοῦ κόσμου, διαταράσσει τήν τάξιν αὐτήν καί ἐπισύρει ἔτσι εἰς τήν κεφαλήν του τήν καταστροφήν του. Τήν ἀνθρωπίνην προσωπικότητα, λοιπόν, ἡ ἀρχαιότης γνωρίζει μόνον ἐκ τῶν ἔξω, ὡς προσωπεΐον, ὡς τραγικήν μάσκαν, διότι δέν ἔχει τόν τρόπον νά τήν πλησιάσῃ ἐκ τῶν ἔσω, ὡς συστατικόν τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἐλευθερίαν. 'Αλλά καί ἡ ρωμαϊκή ἔννοια τοῦ προσώπου δέν ἔχει, καί αὐτή, ρίζαν εἰς τήν ἐσωτερικότητα τοῦ ἀνθρώπου: ὁ ἀνθρωπος, συμφῶνως πρὸς αὐτήν, εἶναι πρόσωπον, persona, πάντοτε ἐφ' ὅσον παίζει κάποιον "ρόλον" ἐντός τῆς κοινωνίας, ὅπως ὁ ἠθοποιός ἐντός τοῦ δράματος: δέν ἔχει αὐταξίαν καθ' ἑαυτόν, ἀλλά μόνον κατὰ τήν κοινωνικήν του ἐπιφάνειαν καί ἀποστολήν.

'Η κατάκτησις μιᾶς ἐννοίας τοῦ προσώπου καί τῆς προσωπικότητος καθαρῶς "ὑπαρξιακῆς", μιᾶς ἐννοίας δηλ. εἰς τήν ὁποίαν ἡ ἐπιφάνεια, ἡ μάσκα, τό προσωπεΐον, τοῦ ἀνθρώπου, ἀποτελεῖ τήν ἐξωτερικήν ὄψιν μιᾶς ἐσωτερικῆς, ἀνεπαναλήπτου

ἀτομικότητος, εἶναι, παρατηρεῖ ὁ κ. Ζηζιούλας, κατάκτησις τῆς Ὁρθοδόξου πατερικῆς σκέψεως, ἰδίως δέ τῆς θεολογίας τῶν Πατέρων τῆς Καππαδοκίας. Ἡ προβληματικὴ περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τελείου ἀνθρώπου καὶ τελείου θεοῦ, ὑπῆρξεν ἐκεῖνη ἡ ὁποία, μέ τὸ νὰ ἀναζητήσῃ τὸν τρόπον κατανοήσεως τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου ἐν Χριστῷ, ὄχι μόνον διετύπωσε τὸ θεολογικὸν δόγμα τῆς Τριάδος, ἀλλὰ, δι' αὐτοῦ, ὠδήγησε καὶ εἰς μίαν, κατὰ τὸ ἀρχέτυπον τοῦ δόγματος τούτου, κατανόησιν καὶ τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου ὡς προσώπου. Διότι, πράγματι, ὁ θεὸς δέν ἐννοεῖται ὑπὸ τῆς ὀρθοδόξου πατερικῆς θεολογίας (ὅπως ἀργότερον ὑπὸ τῆς Σχολαστικῆς) ὡς ἀφηρημένη οὐσία, ἀλλ' ὡς "πατήρ", συγκεκριμένη δηλ. ἀτομικὴ ὑπόστασις ἀπὸ τὴν ὁποίαν πηγάζει κάθε ἄλλη, ἀτομικὴ ἐπίσης, ὕπαρξις. Ἡ ἀτομικὴ ὅμως ὕπαρξις πού πηγάζει ἀπὸ τὸν θεὸν εἶναι, ἀκριβῶς ἐπειδὴ δέν εἶναι θεὸς ἡ ἰδίᾳ ἀλλὰ δημιουργημὰ τούτου ἐκ τοῦ μηδενός διὰ τοῦ θείου Λόγου, μέσῳ τοῦ ὁποίου ἐπλάσθη, φθαρτὴ, πεπερασμένη, καταδικασμένη εἰς τὸ μηδέν, δι' αὐτὸ δέ καὶ διακατέχεται, ἕως τὰ μύχια τοῦ εἶναι τῆς, ἀπὸ τὸ ἄγχος τοῦ θανάτου, τοῦ μηδενισμοῦ τῆς. Τὴν ἐμπειρίαν αὐτὴν τοῦ ἄγχους, τοῦ πανικοῦ, τοῦ ἀνθρώπου ἐμπρὸς εἰς τὸν θάνατόν του ἔχει περιγράψει γλαφυρὰ ὁ Ντοστογιέφσκυ εἰς τοὺς "Δαιμονισμένους" του. Τὸ ξεπέραςμα τῆς ὑπαρξιακῆς αὐτῆς ἀγωγίας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι δυνατόν μόνον εἰς τὰ πλαίσια τῆς τριαδικῆς φύσεως τοῦ θεοῦ : ὁ ἀνθρωπος εἶναι πρόσωπον ἐπειδὴ ἡ πηγὴ του, ὁ θεὸς-πατήρ, εἶναι πρόσωπον· εἶναι μοναδικόν πρόσωπον, μέ μίαν ἀνεπανάληπτον βιολογικὴν μοναδικότητα, καθ' ὅσον μετέχει εἰς τὴν μοναδικότητα τοῦ Λόγου (ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἀρχὴ κάθε μοναδικότητος, εἶναι ὁ "μονογενής" Υἱὸς τοῦ θεοῦ)· εἶναι αἰώνια μοναδικόν πρόσωπον, ἔχει δηλ. τὴν δυνατότητα νὰ ξεπεράσῃ τὸν μηδενισμόν τοῦ θανάτου, μετέχων εἰς τὴν κοινωνίαν ἀγάπης πού συνδέει τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν - τὸ Πνεῦμα - διὰ τῆς ὁρατῆς πραγματώσεως ταύτης, τῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ τὸν τρόπον αὐτόν, θεολογία καὶ ἀνθρωπολογία δένονται ἐσωτερικὰ, ἀποτελοῦν δύο ὄψεις τῆς ἰδίας ἐνιαίας πατερικῆς σκέψεως, προϊόντος τῆς συζεύξεως τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλληνικῆς ὄντολογίας.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΧΑΡ : Χαριστήρια εἰς τιμὴν τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνου Μελίτωνος. Πατριαρχικόν Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, Θεσσαλονίκη 1977
- 280.- ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ Ἀθανασίου : Ἡ συμβολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὰς πνευματικὰς σχέσεις Ἑλλήνων καὶ Σέρβων κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ 19ου αἰῶνος. ΧΑΡ σσ. 113-145.
- 281.- ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ Μητροπολίτου Βαρθολομαίου : Τινὰ περὶ τὴν μέλλουσαν ἀγίαν καὶ μεγάλην σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. ΧΑΡ σσ. 147-162.
- 282.- ΒΟΥΛΓΑΡΗ Χρήστου : Βασικαὶ τινες προϋποθέσεις ἑρμηνείας τῆς Καινῆς Διαθήκης. ΧΑΡ σσ. 163-184.
- 283.- ΓΙΑΝΝΑΡΑ Χρήστου : Περί ἀναλογίας καὶ ἱεραρχίας. ΧΑΡ σσ. 185-206.
- 284.- CLEMENT Olivier : Le Corps de Souffle. Essai sur la résurrection corporelle du Christ. ΧΑΡ pp. 207-255.
- 285.- DUPREY Pierre : Vers la Restauration de l'Unité Chrétienne les Eglises en Dialogue. ΧΑΡ pp. 257-271.
- 286.- ΖΗΣΗ Θεοδώρου : Ἡ κοινωνικὴ διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. ΧΑΡ σσ. 273-285.
- 287.- ΖΗΖΙΟΥΔΑ Ἰωάννου : Ἀπὸ τὸ προσωπεῖον εἰς τὸ πρόσωπον. Ἡ συμβολὴ τῆς πατερικῆς θεολογίας εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ προσώπου. ΧΑΡ σσ. 287-323.
- 288.- ΙΑΚΩΒΟΥ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικής : Ἡ ἑλληνικὴ σκέψις καὶ ἡ ὀρθόδοξος θεολογία ὡς ἀντίρροποι δυνάμεις εἰς τὴν σύγχρονον τεχνολογικὴν καὶ ὑλοκρατικὴν ἀντίληψιν τῆς ζωῆς. ΧΑΡ σσ. 325-352.
- 289.- ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ Ἰωάννου : Ἡ πρὸς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον εὐλάβεια τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. ΧΑΡ σσ. 353-377.
- 290.- ΝΕΛΛΑ Παναγιώτου : Ἡ ἐν Χριστῷ δικαίωσις τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον. ΧΑΡ σσ. 379-400.
- 291.- ΡΑΡΑΝΔΡΕΟΥ Damaskinos : Nizäa Heute. ΧΑΡ σσ. 402-422.
- 292.- ΠΑΠΑ Ἀθανασίου, Ἐπισκόπου Ἐλενουπόλεως : Εἰρήναρχος Κόβας 1894-1972. ΧΑΡ σσ. 423-450.
- 293.- ΠΑΥΛΟΥ Μητροπολίτου Σουηδίας : Ἡ Σουηδικὴ Ἐκκλησία. ΧΑΡ σσ. 451-462.
- 294.- ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΥ Παντελεήμωνος, Μητροπολίτου Τυάνων. Τὸ σύνταγμα τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. ΧΑΡ σσ. 463-471.

- 295.- ΡΩΜΑΝΙΔΟΥ Ἰωάννου : Κριτικός ἔλεγχος τῶν ἐφαρμογῶν τῆς θεολογίας. ΧΑΡ σσ. 473 - 509.
- 296.- ΣΙΛΑ Ἐπισκόπου Ἀμφιπόλεως: Ἡ ἐξάφτησις τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς διασποράς. ΧΑΡ σσ. 511-516.
- 297.- ΤΙΜΙΑΔΙΣ Emilianos, Métropolitte de Calabre : Les Hauts et les bas de l'Oecuménisme. ΧΑΡ σσ. 517-538.
- 298.- ΧΡΗΣΤΟΥ Παναγιώτου : Προσφορά τῆς κτίσεως. ΧΑΡ σσ.539-546.
- 299.- Ikonen zum Kirchenjahr. Freiburg: Christophorus Verlag, 1977. (24 farbdias, Dias mit Bildinterpretation, Kommentar von Friedrich Ziegel).
- 300.- Le centenaire de l'indépendance de l'état de Roumanie. Mitropolia Ardealului 22(1977), No 4-6.